

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES PER A LA CONTRACTACIÓ DELS SERVEIS DE DESENVOLUPAMENT METODOLÒGIC DE VALOR COMPARTIT PER CLÚSTERS

1. Antecedents

Des de l'any 1992, la Generalitat de Catalunya, a través d'ACCIO, l'Agència per la Competitivitat de l'empresa, ha treballat de forma ininterrompuda per potenciar els clústers a través de dos eixos bàsics: la col·laboració publicoprivada i l'enfocament al canvi estratègic.

El 1998, aquest esforç va ser reconegut pel pare intel·lectual del concepte clúster, el professor de Harvard Michael E. Porter, a la seva obra *On competition*, on remarcava del cas català que tot clúster era considerat igualment prioritari sempre que implementés les estratègies adequades. Efectivament, el model català mai s'ha basat en llistes de sectors bons o dolents sinó en entendre que tot sector té futur si disposa del plantejament estratègic adequat.

La filosofia del treball publicoprivat forma part de l'ADN dels clústers des del seu inici. En aquest context, les organitzacions clúster tenen un doble rol: impulsar la competitivitat de les empreses i esdevenir un instrument de política pública per desenvolupar un segment econòmic concret.

El concepte de valor compartit és encunyat per primera vegada pels professors M.E. Porter i M. Kramer en l'article "*Creating Shared value*" a la Harvard Business Review l'any 2011, on es defineix el valor compartit com les polítiques i pràctiques operatives que milloren la competitivitat d'una empresa i que, simultàniament, afavoreixen la millora de les condicions socioeconòmiques de l'entorn en el qual opera. Els clústers per la seva composició natural són instruments que poden impulsar fortament iniciatives de valor compartit.

Els problemes més difícils de la societat no es resoldran únicament a través dels governs, la filantropia o de les organitzacions sense ànim de lucre. L'emergència del canvi climàtic i les desigualtats socioeconòmiques a nivell mundial fan que la societat esdevingui plenament conscient sobre la necessitat que les organitzacions actuïn amb paràmetres que contribueixin a generar valor social i mediambiental més enllà del benefici exclusivament econòmic i que, per tant, sigui necessari refundar el capitalisme tal i com el tenim entès.

En aquest sentit, la certificació internacional B Corp és un model d'empreses que compleixen amb els més alts estàndards d'acompliment social i ambiental, transparència pública i responsabilitat empresarial per equilibrar el benefici amb el propòsit. Les organitzacions B Corp estan accelerant un canvi cultural global que busca redefinir l'èxit empresarial i construir una economia més inclusiva i sostenible. És per aquest motiu que la Unitat de Clústers d'ACCIO aposta per aquest model de treball com una eina de diferenciació estratègica per les cadenes de valor dels clústers.

2. Objecte del document

L'objecte d'aquest document és la definició de les condicions tècniques en què s'ha de realitzar el servei de desenvolupament metodològic de valor compartit seguint l'estàndard B Corp per a clústers.

3. Objecte del contracte

L'objecte d'aquest contracte és la contractació dels serveis d'una empresa especialitzada en l'estàndard B Corp per desenvolupar:

1. Quatre projectes d'identificació d'estratègies de negoci i de mesura del valor compartit amb l'estàndard B Corp i el SDG Action Manager a clústers del Programa Catalunya Clústers d'ACCIÓ.
2. Una sessió formativa sobre valor compartit seguint l'estàndard B Corp als Cluster Managers del Programa Catalunya Clústers d'ACCIÓ.

4. Descripció i objectius de l'actuació

Els objectius generals de l'actuació són:

- Posicionar Catalunya com a referent mundial en la generació de valoració compartit a través dels clústers mitjançant la generació d'una metodologia original.
- Impulsar la reflexió sobre la generació de valor compartit com a element estratègic i transversal de creació de negoci en clústers; sofisticar l'estratègia del clúster.
- Identificar i prioritzar noves oportunitats de generació de valor compartit.
- Desenvolupar una metodologia de treball en generació de valor compartit per clústers basat en estàndards B Corp i vinculat als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) mitjançant el SDG Action Manager, incidint en la interacció i el codisseny d'iniciatives entre agents de la cadena de valor com un valor en si mateix.
- Establir pautes metodològiques pel desenvolupament de projectes sota la perspectiva de valor compartit que serveixi de referència extrapolable per altres organitzacions clúster.
- Establir mètriques de control i seguiment de la generació de valor compartit basat en un estàndard de referència mundial (B Corp).

5. Fases de treball, abast, temps i resultats esperats,

A continuació es descriuen les fases de treball, abast, temps estimat i resultats per cada un dels serveis contractats:

5.1. Projecte d'identificació d'estratègies de negoci i de mesura del valor compartit amb l'estàndard B Corp i el SDG Action Manager als clúster del Programa Catalunya Clústers d'ACCIÓ.

Fases de Treball	Abast
Fase I: Presentació del programa i anàlisi de les tendències i problemàtiques en valor compartit del sector	Anàlisi intern de la literatura existent i les tendències i problemàtiques en sostenibilitat al sector Identificació bones pràctiques i iniciatives i projectes nacionals i internacionals.
Fase II: Identificació dels reptes i oportunitats de millora sectorials en valor compartit (*)	Explorar les problemàtiques en sostenibilitat al clúster. Identificació d'oportunitats de negoci de generació de valor compartit. Exposar els resultats de les entrevistes i identificar temes prioritaris. Ètica en l'ús de la tecnologia
Fase III: Identificació dels reptes i oportunitats de millora de mesura en valor compartit al sector	Identificació d'oportunitats de negoci de generació de valor compartit pel clúster Mesura i millora dels resultats socials i mediambientals amb l'est. B Corp + SDG AM Mesura i treball: Governança, Clients, Treballadors, Comunitat i Medi Ambient. Usos de l'Estàndard B corp
Fase IV: Presentació de resultats i tancament del projecte	Identificació d'oportunitats de negoci de generació de valor compartit i valoració global i identificar punts de millora a futur. Mesura i millora dels resultats socials i mediambientals amb l'est. B Corp + SDG AM

(*) S'estableix un mínim de 6 i un màxim de 8 entrevistes a agents d'interès del clúster.

S'establiran les subactivitats que corresponguin per assolir cada una de les fases indicades les quals es realitzaran de forma virtual o presencial.

Temps estimat: 4-5 mesos.

Aquests mètode es desenvoluparà en els 4 projectes. En els casos que ACCIÓ ho determini, bé perquè tècnicament o conceptualment sigui viable, es podrà aplicar un projecte agrupant dos o tres clústers del Programa de forma conjunta per aconseguir economies d'escala.

Lliurables: Informe final d'identificació d'oportunitats de negoci de generació de valor compartit i mesura dels resultats socials i ambientals.

5.2 Sessió formativa sobre valor compartit seguint l'estàndard B Corp als Cluster Managers del Programa Catalunya Clústers d'ACCIÓ.

Disseny estructura i continguts formació, ponència, dinàmica i proposta de casos pràctics B corp per una sessió formativa als Clusters i als equips clúster si s'escau del Programa Catalunya Clusters amb els següent blocs formatius:

Bloc 1	Bloc 2
Rivalitat entre la competència: rotació entre competidors; nous models corporatius. Nous productes substitutius: obsolescència d'alguna tipologia de productes i serveis segons el sector, necessitat de transformació de la cartera de productes i serveis cap a l'impacte El poder del proveïdor: necessitat de transformació de la cadena de subministrament –impulsades per la normativa de Due Dilligence-. El poder del client: canvi de les demandes dels consumidors (B2C) i de les empreses clients (B2B) –impulsades per la normativa de Due Dilligence-. Bonus: evolució del context normatiu europeu en sostenibilitat – augment de la pressió pel 2025: Taxonomia, Due Dilligence, Reporting, Greenwashing...-	Treball en Business Cases en sostenibilitat: testimoni i ronda oberta de preguntes sobre els objectius, reptes, aprenentatges i palanques vinculats a les forces de mercat de Porter.

Durada estimada de la sessió 3-4 hores. La data i detalls de la sessió formativa s'acordà amb l'empresa adjudicatària. La sessió es realitzarà de forma virtual o presencial.

Lliurables: Informe final amb escaleta i continguts sessió, ponents B Corp, ppt. i realització de la formació com a tal.

6. Selecció públic objectiu.

Els clústers participants en les activats d'aquest contracte han de ser membres del Programa Catalunya Clústers d'ACCIÓ.

De forma específica se seleccionaran clústers que compleixen els següents criteris:

- a. Clústers que hagin manifestat a ACCIÓ el seu ferm interès en participar en el projecte.
- b. Clústers que per la seva naturalesa, tinguin un potencial de treball amb projectes de valor compartit.
- c. Els clústers amb capacitat elevada de gestió i professionalització del mateix tant a nivell intern com externa.
- d. Clústers amb disponibilitat de destinar el temps necessari per la bona execució del projecte.
- e. Diversitat sectorial dels clústers participants.
- f. Riquesa i representativitat de la cadena de valor del clúster.

7. Equip de treball

L'equip de treball de l'empresa adjudicatària estarà format per: 3-4 consultors experts en generació de valor compartit i experiència de 5 anys implementant projectes B Corp.

La Unitat de Clústers d'ACCIÓ farà el seguiment i coordinació dels treballs.

8. Localització de la prestació del servei

La prestació del servei es durà a terme de forma virtual o presencial amb cadascuna de les organitzacions clúster, si bé les tasques preparatòries i posteriors, de redacció dels lliurables s'efectuaran a allà on l'adjudicatari consideri més oportú, respectant en tot cas, les mesures de seguretat mínimes exigibles per garantir la privacitat i la confidencialitat de les dades quan aquestes estiguin en trànsit o en disposició de l'adjudicatari.

9. Pressupost base de licitació

El pressupost no modificable per a la realització dels treballs es fixa en 90.451,80 € sense IVA.

Aquest pressupost inclou totes les tasques relatives a la bona execució del projecte: tasques administratives, tècniques, de gestió, la realització de les activitats de cada fase, la redacció i presentació dels lliurables tant a ACCIÓ com a juntes directives dels clústers, així com, despeses indirectes de material necessari, desplaçaments i dietes associades si fos el cas.

10. Propietat i difusió

ACCIÓ esdevindrà el propietari tant dels informes finals com dels materials generats dels projectes de desenvolupament metodològic de generació de valor compartit podent-ne fer la difusió i l'ús que estimi necessari per promoure el treball de generació de valor compartit entre l'ecosistema de clústers.

11. Termini d'execució

La durada màxima des de l'inici dels treballs fins la realització de les activitats d'aquest contracte finalitzarà el 30 de desembre de 2024. El còmput del termini s'iniciarà en el moment de formalització del contracte i la seva finalització està determinada per la realització pròpia de les activitats descrites. Posteriorment es produirà el lliurament dels informes finals dels projectes de desenvolupament metodològic en valor compartit i clústers.

Joan Martí Estévez

Director de la Unitat Estratègia Empresarial d'ACCIÓ